
**Tekstil sənayesi üçün avadanlıq - Akustik
sınaq kodu - 3-cü hissə: Qeyri-toxunma
materialları üçün istehsal avadanlıqları**

**Textile machinery — Noise test code —
Part 3: Nonwoven machinery**

LAZIMDIR

Bu standart Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun icazəsi olmadan tam və ya hissə-hissə yenidən çap oluna, çoxaldıla və yayıla bilməz

Elçin İsaqzadə küç., 7-ci köndələn

Telefon: +994125149308

Email: office@azstand.gov.az

MÜQƏDDİMƏ

1. Bu standart “Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” PHŞ tərəfindən işlənib hazırlanıb və təqdim edilib.

2. “Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” PHŞ-nin “_____” _____2024-cü il tarixli _____saylı Qərarı ilə təsdiq edilib.

3. Bu standart beynəlxalq Standart ISO 9902-3:2001, ISO 9902-3:2001+A1:2009 və ISO 9902-3:2001+A2:2014 ilə eynidir (İDT).

This standart is identical (İDT) to the European Standard ISO 9902-3:2001, ISO 9902-3:2001+A1:2009 and ISO 9902-3:2001+A2:2014.

4. ISO 9902-3:2001-ə 1 sayılı Dəyişiklik (ƏLAVƏ A) və 2 sayılı Dəyişiklik (ƏLAVƏ B) - ISO/TC 72 “Tekstil maşınları və aksesuarları” Texniki Komitənin Alt Komitəsi SC 8 “Tekstil maşınları üçün təhlükəsizlik tələbləri” tərəfindən hazırlanmışdır.

5. İlk dəfə tətbiq edilir.

6. Dövlət standartında müəyyən edilən tələblərin beynəlxalq standartlara, norma, qayda və tövsiyələrə və digər dövlətlərin müvafiq mütərəqqi milli standartlarına, elm, texnika və texnologiyanın müasir nailiyyətlərinə əsaslanmasını müəyyən etmək üçün standartın ilkin yoxlama müddəti 2024-cü il, dövri yoxlama müddəti ildə 1 dəfədir.

MÜNDƏRİCAT

ÖN SÖZ.....	V
GİRİŞ.....	VI
1 TƏTBİQ SAHƏSİ.....	1
2 NORMATİV İSTİNADLAR.....	1
3 TERMİN VƏ TƏRİFLƏR.....	2
4 SINAQ OBYEKTİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ.....	2
5 SƏS GÜCÜ SƏVİYYƏSİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ.....	2
6 EMİSSİYA SƏS TƏZYİQİNİN SƏVİYYƏSİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ.....	2
7 QURASHDIRILMA VƏ MONTAJ ŞƏRTLƏRİ.....	3
8 İSTİSMAR ŞƏRTLƏRİ.....	3
9 ÖLÇÜ QEYRİ-MÜƏYYƏNLIYI.....	3
10 QEYDƏ ALINMALI MƏLUMATLAR.....	3
11 MƏRUZƏ EDİLMƏLİ MƏLUMATLAR.....	3
12 SƏS-KÜY EMİSSİYA QIYMƏTLƏRİNİN BƏYAN EDİLMƏSİ VƏ YOXLANILMASI.....	3
ƏLAVƏ A (1 SAYLI DƏYİŞİKLİK).....	3
ƏLAVƏ B(2 SAYLI DƏYİŞİKLİK).....	1

ÖN SÖZ

ISO (International Organization for Standardization – Beynəlxalq Standartlaşdırma Təşkilatı) standartlaşdırma üzrə milli orqanların (ISO-nun üzv orqanları) dünya miqyaslı federasiyasıdır. Beynəlxalq Standartların hazırlanması işi adətən ISO texniki komitələri tərəfindən həyata keçirilir. ISO üzvü olan hər bir milli orqan maraqlandığı sahə üzrə yaradılmış texniki komitədə təmsil olunmaq hüququna malikdir. ISO ilə əlaqədə olan beynəlxalq təşkilatlar, dövlət və qeyri-hökumət təşkilatları da bu işdə yaxından iştirak edirlər. ISO elektrotexniki standartlaşdırma ilə bağlı bütün məsələlərdə Beynəlxalq Elektrotexniki Komissiya (IEC) ilə sıx əməkdaşlıq edir.

Beynəlxalq standartlar ISO/IEC Direktivlərinin 3-cü hissəsində göstərilən qaydalara müvafiq şəkildə hazırlanmışdır.

Texniki komitələrin qəbul etdiyi Beynəlxalq Standart layihələri səsvermə üçün üzv qurumlara təqdim edilir. Sənədin Beynəlxalq Standart kimi nəşr edilməsi üçün, o, səs verən üzv qurumların ən az 75%-i tərəfindən təsdiqlənməlidir.

Diqqət yetirmək lazımdır ki, ISO 9902 standartının bu hissəsinin bəzi elementləri patent hüquqlarının predmeti ola bilər. ISO hər hansı patent hüququnun müəyyən edilməsi üçün məsuliyyət daşımır.

ISO 9902-3 Beynəlxalq Standartı Kimyəvi Təmizləmə və Sənaye Səviyyəli Yuma üçün Tekstil Avadanlıqları və Avadanlıqları üzrə ISO/TC 72 Texniki Komitəsi, Tekstil avadanlıqları üçün təhlükəsizlik tələbləri üzrə SC 8 Altkomitəsi tərəfindən hazırlanmışdır.

ISO 9902-3 standartının, o cümlədən ISO 9902-1, ISO 9902-2, ISO 9902-4, ISO 9902-5, ISO 9902-6 və ISO 9902-7 standartlarının birinci nəşri texniki detalları nəzərdən keçirilmiş ISO 9902:1993 standartını ləğv və əvəz edir.

ISO 9902 standartı "Tekstil avadanlıqları — Səs-küy səviyyəsinin müəyyən edilməsi üçün qaydalar" ümumi adı altında aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- 1-ci hissə: Ümumi tələblər
- 2-ci hissə: Əyirmə üçün hazırlıq və əyirmə avadanlıqları
- 3-cü hissə: Toxunmamış materialların istehsalı avadanlıqları
- 4-cü hissə: İpliğin emal edilməsi, kanat və ip istehsalı avadanlıqları
- 5-ci hissə: Toxuma və trikotaj məhsulların hazırlanması avadanlıqları
- 6-cı hissə: Parça istehsalı avadanlıqları
- 7-ci hissə: Boyama və işləmə avadanlıqları.

GİRİŞ

Toxunmamış materialların istehsalı avadanlıqları aşağıdakılar üçün avadanlıqları əhatə edir:

materialın hazırlanması (taykəsən, avtomatlaşdırılmış qarışdırıcı, tayaçan, didmə avadanlığı, lifqarışdırıcı, ventilyator, kondensor, lifdidən avadanlıq),
lifverici (avtomatik lifverici, xovverici),
xov bərkidici (iynəli lent, diaqonal darayıcı) və
yapışdırma (lentbirləşdirici avadanlıq, tikişdən öncə emal avadanlığı, iynəbasma avadanlığı, toxunmamış parçalar üçün toxuyucu tikiş avadanlığı, püskürdücülük yapışdırma avadanlığı, su şırnaqlı yapışdırma avadanlığı, bərkidici val, quruducu, hopdurma avadanlığı).

Tekstil sənayesi üçün avadanlıq - Akustik sınaq kodu
- 3-cü hissə: Qeyri-toxunma materialları
üçün istehsal avadanlıqları

AZS ISO 9902-3:2024

Textile machinery — Noise test code —
Part 3: Nonwoven machinery

Tətbiq edilmə tarixi “___” _____ 2024-cü il

1 TƏTBİQ SAHƏSİ

ISO 9902 standartının bu hissəsi, o cümlədən ISO 9902-1 toxunmamış materialların istehsalı avadanlıqlarının yaydığı səs-küy səviyyəsinin ölçülməsi, bəyan edilməsi və verifikasiyası üçün tələb olunan quraşdırma, istismar və ölçmə şərtlərini müəyyən edir. O, aşağıdakılar üçün səs-küy səviyyəsinin müəyyən edilməsi qaydalarını müəyyən edir:

- diaqonal darayıcı;
- lentbirləşdirici avadanlıq;
- tikişdən öncə emal avadanlıqı;
- iynəbasma avadanlıqı;
- toxuyucu tikiş avadanlıqı (toxunmamış parçalar);
- su şırnaqlı yapışdırma avadanlıqı və
- püskürdücülü yapışdırma avadanlıqı.

Toxunmamış materialların istehsalı avadanlıqlarının digər növləri ISO 9902-2, ISO 9902-6 və ISO 9902-7 standartları ilə əhatə olunub.

ISO 9902 standartının bu hissəsi normativ sənəd kimi istinad etdiyi Beynəlxalq Standartlara müvafiq olaraq mühəndislik (2-ci dərəcəli) və tədqiqat (3-cü dərəcəli) sınaq metodlarına tətbiq edilir.

2 NORMATİV İSTİNADLAR

ISO 9902 standartının bu hissəsinin müddəalarında aşağıdakı normativ sənədlərə istinad edilmişdir. Nəşr tarixinin göstərildiyi istinadlara sonradan edilmiş düzəlişlər və ya dəyişikliklər bu sənəddə nəzərə alınmır. Bununla belə, ISO 9902 standartının bu hissəsinə əsaslanan razılaşmaların tərəflərinin aşağıdakı normativ sənədlərin daha yeni buraxılışlarının tətbiq edilməsi üçün öz araşdırmalarını aparmaları təşviq olunur. Nəşr tarixinin göstərilmədiyi istinadlarda qeyd edilən normativ sənədin ən son versiyası tətbiq olunur. ISO və IEC üzvləri hazırda qüvvədə olan Beynəlxalq Standartların reyestrinə malikdir.

ISO 3744:1994, Akustika — Səs təzyiqindən istifadə etməklə səs-küy mənbələrinin səs gücü səviyyələrinin müəyyən edilməsi — Əks edən səth üzərində mahiyyətə boş sahələr üçün mühəndislik metodları.

ISO 3746:1995, Akustika — Səs təzyiqindən istifadə etməklə səs-küy mənbələrinin səs gücü səviyyələrinin müəyyən edilməsi — Əks edən səthin üzərində əhatə edən ölçmə səthindən istifadə edilən araşdırma metodu.

ISO 3747:2000, Akustika — Səs təzyiqindən istifadə etməklə səs-küy mənbələrinin səs gücü səviyyələrinin müəyyən edilməsi — Təbii şərtlərdə müqayisə metodu

ISO 9614-1:1993, Akustika — Səsin intensivliyindən istifadə etməklə səs-küy mənbələrinin səs gücü səviyyələrinin müəyyən edilməsi — 1-ci hissə: Diskret nöqtələrdə ölçmə.

ISO 9614-2:1996, Akustika — Səsin intensivliyindən istifadə etməklə səs-küy mənbələrinin səs gücü səviyyələrinin müəyyən edilməsi — 2-ci hissə: Skanlanma ilə ölçmə aparılması.

ISO 9902-1:2001, Tekstil avadanlıqları — Səs-küy səviyyəsinin müəyyən edilməsi üçün qaydalar — 1-ci hissə: Ümumi tələblər.

ISO 11201:1995, Akustika — Avadanlıq və avadanlıqların çıxardığı səs — İş yerində və digər müəyyən edilmiş yerlərdə çıxan səs təzyiq səviyyələrinin ölçülməsi — Əks edən səth üzərində mahiyyətə boş sahələr üçün mühəndislik metodları.

ISO 11202:1995, Akustika — Avadanlıq və avadanlıqların çıxardığı səs — İş yerində və digər müəyyən edilmiş yerlərdə çıxan səs təzyiq səviyyələrinin ölçülməsi — Təbii şərtlərdə araşdırma metodu.

ISO 11204:1995, Akustika — Avadanlıq və avadanlıqların çıxardığı səs — İş yerində və digər müəyyən edilmiş yerlərdə çıxan səs təzyiq səviyyələrinin ölçülməsi — Ətraf mühitin şərtlərinin nəzərə alınmasını tələb edən metod.

3 TERMİN VƏ TƏRİFLƏR

ISO 9902 standartının bu hissəsində ISO 9902-1 standartındakı termin və anlayışlar istifadə olunur.

4 SINAQ OBYEKTİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ

ISO 9902 standartının bu hissəsində Cədvəl 1-ə və ISO 9902-1:2001 standartında Maddə 4-ə baxın.

5 SƏS GÜCÜ SƏVİYYƏSİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ

5.1 Əsas ölçülər üçün tələb olunan beynəlxalq standartlar

5.1.1 Ümumi məlumat

ISO 9902-1:2001 standartının 5.1-ə baxın.

5.1.2 Səsin intensivliyinin ölçülməsi ilə müəyyən edilməsi

Səs intensivliyi ölçmələrindən istifadə etməklə A-çəkili səs gücü səviyyəsinin, L_{WA} -nın müəyyən edilməsi ISO 9614-1 (diskret nöqtələr) və ya ISO 9614-2 (skanlama) standartlarına uyğun olmalıdır.

5.1.3 Ölçmə səthində emissiya səs təzyiqi səviyyələrindən istifadə etməklə müəyyən edilməsi

Müəyyən edilmiş ölçmə səthində A-çəkili emissiya səs təzyiqi səviyyələrinin ölçülməsi ilə A-çəkili səs gücü səviyyəsinin, L_{WA} -nın müəyyən edilməsi aşağıdakılardan birinə uyğun olmalıdır:

ISO 3744,

ISO 3747 və ya

ISO 3746, lakin yalnız ISO 3744 və ya ISO 3747-dən istifadənin mümkün olmadığı hallarda.

5.2 Çox böyük avadanlıqlar

ISO 9902-1:2001-in 5.2-yə baxın. Çox böyük avadanlıqlar ISO 9902-nin bu hissəsinin 1-ci cədvəlində "L" hərfi ilə təyin edilmişdir.

6 EMISSİYA SƏS TƏZYİQİNİN SƏVİYYƏSİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ

6.1 Əsas ölçülər üçün tələb olunan beynəlxalq standartlar

ISO 9902-1:2001 standartının 6.1-ə baxın.

A-çəkili emissiya səs təzyiqinin səviyyəsi, L_{pA} , aşağıdakılardan birinə uyğun olaraq müəyyən edilməlidir:

ISO 11201,
ISO 11204 və ya
ISO 11202, lakin yalnız ISO 11201 və ya 11204-dən istifadənin mümkün olmadığı hallarda.

6.2 İş yerinin və digər müəyyən edilmiş vəzifələrin seçilməsi
ISO 9902-1:2001-in 6.2-yə baxın.

Aşağıda və Cədvəl 1-də d) kimi təyin edilmiş aşağıdakı variant toxunmamış materiallar üçün avadanlıqların iş stansiyasını təyin etmək üçün istifadə olunur.

d) Bu seçim avadanlıqların səthindən 1 m məsafədə və döşəmədən və ya iş platformasından 1,6 m hündürlükdə dəzgah ətrafında ölçmə xəttində bir neçə mövqedən ibarətdir. Mərkəz xəttini müəyyən etmək mümkün olduqda, mərkəz xətti ilə ölçmə xətti arasındakı hər iki kəsişmə ölçmə mövqeləri kimi xidmət etməlidir. Bundan əlavə, hər hansı bitişik ölçmə mövqeləri arasındakı məsafənin 2 m-dən çox olmamasını təmin etmək üçün ölçmə xətti ətrafında bərabər məsafədə yerləşən kifayət qədər əlavə ölçmə mövqelərindən istifadə edilməlidir.

L_{pA} -nı müəyyən edilmiş mövqelərdə ölçülmüş dəyərlərdən hesablayın (ISO 9902-1:2001-in 6.1-ə baxın).

7 QURASHDIRILMA VƏ MONTAJ ŞƏRTLƏRİ

ISO 9902-1:2001-in 7-ci bəndinə baxın.

8 İSTİSMAR ŞƏRTLƏRİ

ISO 9902-1:2001-in 8-ci bəndinə və ISO 9902-nin bu hissəsinin Cədvəl 1-ə baxın.

9 ÖLÇÜ QEYRİ-MÜƏYYƏNLIYI

ISO 9902-1:2001-in 9-cu bəndinə baxın.

10 QEYDƏ ALINMALI MƏLUMATLAR

ISO 9902-1:2001-in 10-cu bəndinə baxın.

11 MƏRUZƏ EDİLMƏLİ MƏLUMATLAR

ISO 9902-1:2001-in 11-ci bəndinə baxın: bildirilməsi tələb olunan məlumatlara ISO 9902-nin bu hissəsinin Cədvəl 1-də yer alan məlumatlar daxildir.

12 SƏS-KÜY EMİSSIYA QIYMƏTLƏRİNİN BƏYAN EDİLMƏSİ VƏ YOXLANILMASI

ISO 9902-1:2001-in 12-ci bəndinə baxın.

Avadanlıq sinfi	Test obyektinin təsviri (4-cü bənd)				Çox böyük maşın L (5.2)	İş yeri (6.2 bəndinə baxın)	İstismar şərtləri (ISO 9902-1:2001 standartının 8-ci bəndinə baxın)		
	Sınağa daxil edilmiş avadanlıq (müvafiqdirsə)	Sınağa daxil edilməmiş avadanlıq ^a	Avadanlığın konfigurasiyası I (ISO 9902-1:2001 standartının 4-cü maddəsinə baxın)	Məruzə edilməli olan tərtibat xüsusiyyətləri			Müəyyən edilmiş parametrlər	Dəyişən parametrlər	Məruzə edilməli parametrlər
Püskürdücülü yapışdırma maşını (spray bonding machine)	Quruducuya malik sorma cihazı (soba)	—	b)	Ucluqların növü Ucluqların sayı Quruducunun növü (soba) Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	L	d)	Materialsız Maksimum çiləmə təzyiqi, Pa	—	Çilənən maye Lifin verilməsi sürəti (m/dəq.) Bir dəqiqədə püskürtmə sikli İşçi en (mm) Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fır./dəq.)
Su şırnaqlı yapışdırma maşını (hidrodolaşdırma) (water jet bonding machine)	Hidravlik cihaz Quruducu (soba)	—	b)	Ucluqların növü Ucluqların sayı Quruducunun növü (soba)	L	d)	Materialsız Suyun maksimal təzyiqi, Pa	—	İşçi en (mm)

a Bununla belə, maşının materialla işləməsi üçün bu avadanlıq lazım ola bilər.

Avadanlıq sinfi	Test obyektinin təsviri (Maddə 4)				Çox böyük maşın L (5.2)	İş yeri (6.2 bəndinə baxın)	İstismar şərtləri (ISO 9902-1:2001 standartının 8-ci maddəsinə baxın)		
	Sınağa daxil edilmiş avadanlıq (müvafiqdirsə)	Sınağa daxil edilməmiş avadanlıq ^a	Avadanlığın konfigurasiyası (ISO 9902-1:2001 standartının 4-cü maddəsinə baxın)	Məruzə edilməli olan tərtibat xüsusiyyətləri			Müəyyən edilmiş parametrlər	Dəyişən parametrlər	Məruzə edilməli parametrlər
Püskürdücülü yapışdırma maşını (spray bonding machine)	Quruducuya malik sorma cihazı (soba)	—	b)	Ucluqların növü Ucluqların sayı Quruducunun növü (soba) Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	L	d)	Materialsız Maksimum çiləmə təzyiqi, Pa	—	Çilənən maye Lifin verilməsi sürəti (m/dəq.) Bir dəqiqədə püskürtmə sikli İşçi en (mm) Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)
Su şırnaqlı yapışdırma maşını (hidrodolaşdırma) (water jet bonding machine)	Hidravlik cihaz Quruducu (soba)	—	b)	Ucluqların növü Ucluqların sayı Quruducunun növü (soba)	L	d)	Materialsız Suyun maksimal təzyiqi, Pa	—	İşçi en (mm)

a Bununla belə, maşının materialla işləməsi üçün bu avadanlıq lazım ola bilər.

Cədvəl 1 – Qeyri-toxunma materialların istehsalı avadanlıqları üçün ölçmə şərtləri

**ƏLAVƏ A
1 SAYLI DƏYİŞİKLİK**

Səhifə 1, Normativ istinadlar

Aşağıdakı istinadlar üçün dərc olunduğu ili silin:

ISO 3744

ISO 3746

ISO 3747

Səhifə 2, Normativ istinadlar

Aşağıdakı istinadlar üçün dərc olunduğu ili silin:

ISO 9614-1

ISO 9614-2

ISO 11201

ISO 11202

ISO 11204

Səhifə 2, Normativ istinadlar

Aşağıdakı istinad əlavə edin:

ISO 9902-1:2001/Amd.1:2009, Tekstil sənayesi üçün avadanlıq - Akustik sınaq kodu
-1-ci hissə: Ümumi tələblər

Səhifə 3, 5.2

Birinci cümlə aşağıdakı sözlə əvəz edilsin:

ISO 9902-1:2001/Amd.1:2009 tərəfindən düzəliş edilmiş ISO 9902-1:2001-in 5.2-yə baxın.

Səhifə 4, 12-ci maddə

Aşağıdakı ilə əvəz edin:

ISO 9902-1:2001/Amd.1:2009 tərəfindən düzəliş edilmiş ISO 9902-1:2001-in 12-ci bəndinə baxın; hesabat tələb olunan məlumatlara Cədvəl 1-də yer alan məlumatlar daxildir.

ƏLAVƏ B
2 SAYLI DƏYİŞİKLİK

Səhifə 1, 1-ci bənd

1-ci bəndin sonuna aşağıdakı məzmununda əlavə edin:

QEYD: Ölçmə şərtlərinə dair yüksək tələblərə görə, 1-ci dərəcəli metodlar adətən toxuculuq maşınları üçün mümkün deyil.

ƏLAVƏ B

BİBLİOQRAFIYA

[1] ISO 9902-2, Textile machinery — Noise test code — Part 2: Spinning preparatory and spinning machinery.

[2] ISO 9902-6, Textile machinery — Noise test code — Part 6: Fabric manufacturing machinery.

[3] ISO 9902-7, Textile machinery — Noise test code — Part 7: Dyeing and finishing machinery.

ICS: 17.140.20; 59.120.99

Əsas sözlər: lif, Tekstil, toxuma, yun, qeyri-toxunma; toxunma materialları avadanlıqları

Rəsmi nəşr
"Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu"
publik hüquqi şəxs

AZS ISO 9902-3:2024

**Tekstil sənayesi üçün avadanlıq - Akustik sınaq kodu
- 3-cü hissə: Qeyri-toxunma materialları
üçün istehsal avadanlıqları**